

De werking van de Jeugdrechtbank

Kinderen worden soms geplaatst of overgeplaatst zonder dat de ouders daarvan op de hoogte worden gebracht (vb vanuit een ziekenhuis of vanop school). Ouders vinden dat dit niet kan. Ouders zijn het erover eens dat de maatschappij alert moet zijn voor de veiligheid van kinderen en jongeren, maar dat wil niet zeggen dat de ouders totaal buitenspel moeten worden gezet. Ouders voelen zich als ouder en individu volledig gepasseerd. Dit hypothekeert de hulpverlening volledig.

De Jeugdrechter baseert zich enkel op wat voor hem op papier staat. Dikwijls zijn dat fragmenten, die uit de context zijn gehaald en zodoende een heel ander beeld geven dan het in werkelijkheid is. Ouders horen bij de Jeugdrechter meermaals verhalen die niet kloppen of totaal uit de context werden gehaald. Op die manier staan er fouten in het dossier, die heel de tijd meegedragen worden. Ouders staan in een zwakke positie, want ze worden niet geloofd en afgeschilderd als 'moeilijk' als ze aanhalen dat er fouten in het dossier staan.

Kinderen worden niet steeds gehoord, terwijl dat wel hun recht is. Er komt soms geen reactie op brieven van kinderen en jongeren gericht aan de jeugdrechter/consulent.

In het algemeen wordt de Jeugdrechtbank geassocieerd met veel onwetendheid en machteloosheid. Ouders hebben het gevoel alles te moeten ondergaan en totaal geen impact meer te hebben op hun eigen gezin en leven. Macht en machtsmisbruik zijn woorden die verbonden worden met de Jeugdrechtbank en dit resulteert in machteloosheid bij de ouders. Deze machteloosheid maakt ouders heel moe. Ze hebben het gevoel te moeten 'vechten', maar toch altijd te 'verliezen'.

Er zijn veel wissels van Jeugdrechters en consulenten. Door die wissels worden eerder gemaakte beloftes niet nagekomen. Het dossier moet opnieuw bekeken worden en ouders hebben daarbij het gevoel helemaal opnieuw te moeten beginnen. Door de verschillende wissels hebben sommige ouders de Jeugdrechter, die over hun kinderen beslist, nog nooit gezien. Dit draagt zeker niet bij tot een efficiënte werking. Dit is niet alleen voor de ouders, maar vooral voor de kinderen/jongeren heel lastig. Ouders, kinderen/jongeren verliezen daardoor het vertrouwen in de hulpverlening. Op die manier kan er geen vertrouwensband worden opgebouwd. Een ouder heeft een positieve ervaring waarbij er bij een consulentenwissel de nieuwe consulent het dossier heel goed had doorgenomen en een goed zicht had op de situatie, zonder daarbij een oordeel te vellen. Het feit dat een consulent dit doet schept vertrouwen in de consulent.

In een gezin met meerdere kinderen worden soms twee consulenten aangesteld, zonder dat daar een reden wordt voor gegeven. De communicatie tussen de consulenten verloopt niet altijd goed, daarnaast geven beide consulenten andere boodschappen aan de ouder, waardoor het helemaal onduidelijk wordt. Onduidelijkheid leidt tot onzekerheid en machteloosheid.

Er is weinig vertrouwen in de consulenten van de Jeugdrechtbank. Ze halen de pieren uit je neus en die informatie wordt dan nadien tegen je gebruikt.

Meermaals worden door de Jeugdrechtbank voorwaarden aan ouders gesteld die bijna onmogelijk zijn om te bewijzen. Als de ouder dan vraagt hoe ze dat moet bewijzen, komt er geen antwoord. Bijvoorbeeld wordt aan een ouder gesteld dat haar partner niet meer bij haar mag wonen. De ouder zegt dat ze dit doet, maar ze wordt niet geloofd. Ondertussen blijven de kinderen geplaatst zonder perspectief.

Er is niet altijd een goede communicatie tussen de Jeugdrechter en de consulent. Beloftes worden op het laatste nippertje ongedaan gemaakt omdat er een foute communicatie was tussen consulent en Jeugdrechter.

Er worden soms te snel beslissingen genomen. Magistraten zouden meer tijd moeten nemen om het dossier grondig te bekijken en echt te luisteren naar het verhaal van ouders en kinderen/jongeren. Nu krijgen ouders soms het woord, maar ze hebben de indruk dat de beslissing al vooraf is genomen en dat ze enkel 'pro forma' iets mogen zeggen. Er zouden meer contacten moeten zijn, soms zien ouders de Jeugdrechter maar één maal per jaar tijdens de zitting en daar is geen ruimte om hun dossier uitgebreid te bespreken. Ook zouden er meer contacten moeten zijn tussen ouders en de consulent. Dit is nu ook veel te weinig. Daardoor beslissen consulenten en Jeugdrechters veel te snel en worden er verkeerde beslissingen genomen. Ouders moeten dikwijls zelf het initiatief nemen om een consulent of een Jeugdrechter te pakken te krijgen, maar eigenlijk is het hun verantwoordelijkheid om op regelmatige basis de ouders te spreken.

De Jeugdrechter bepaalt soms dingen die ze niet zouden mogen. Zo krijgt de moeder het verbod om nog kinderen op de wereld te zetten, want ze heeft er als genoeg. Eigenlijk heeft de Jeugdrechter daar niets over te zeggen. Toch stelt de Jeugdrechter deze voorwaarde en wordt er gedreigd met een plaatsing als er toch nog een kind zou komen. Dit is een grove vorm van machtsmisbruik.

Eens je bij de Jeugdrechter een stempel hebt, geraak je daar nooit meer vanaf. Een moeder die ooit zelfmoordgedachten had, maar die er ondertussen via begeleiding bovenop is gekomen, krijgt toch nog steeds te horen dat de Jeugdrechter ongerust is omdat ze kan hervallen. Op die manier wordt de hulpverlening steeds verlengd zonder dat er nog nood aan is.

Bij contacten met de Jeugdrechtbank hebben ouders dikwijls de indruk dat magistraten zich weinig of niet kunnen inleven wat het (gevoelsmatig) voor ouders en kinderen/jongeren betekent om voor de Jeugdrechter te moeten komen. De (emotionele) impact van een tussenkomst van een Jeugdrechtbank wordt enorm onderschat. Er zou hiervoor meer zorg/erkenning moeten zijn van de consulent en de Jeugdrechter.

Ouders vinden hun weg niet op de Jeugdrechtbank. Het is niet duidelijk waar je je moet aanmelden. Het is er altijd heel druk en chaotisch. Ouders moeten soms heel lang wachten (soms een hele dag) zonder informatie te krijgen. Ouders weten niet wat er juist gaat gebeuren. Een duidelijk informatiepunt op de Jeugdrechtbank zou zeer welkom zijn.